

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 9. évfolyam számára

2024-2025. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2025. január 9. 14.00 – 16.00

***Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!***

***A versenyző neve:
A versenyző iskolája:***

Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás fogadható el!

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban található!

Maximum: 100 pont

Elért pontszám:

A javítótanár aláírása:

1. feladatOldja meg a keresztrejtvényt! *Ügyeljen a helyesírással!*

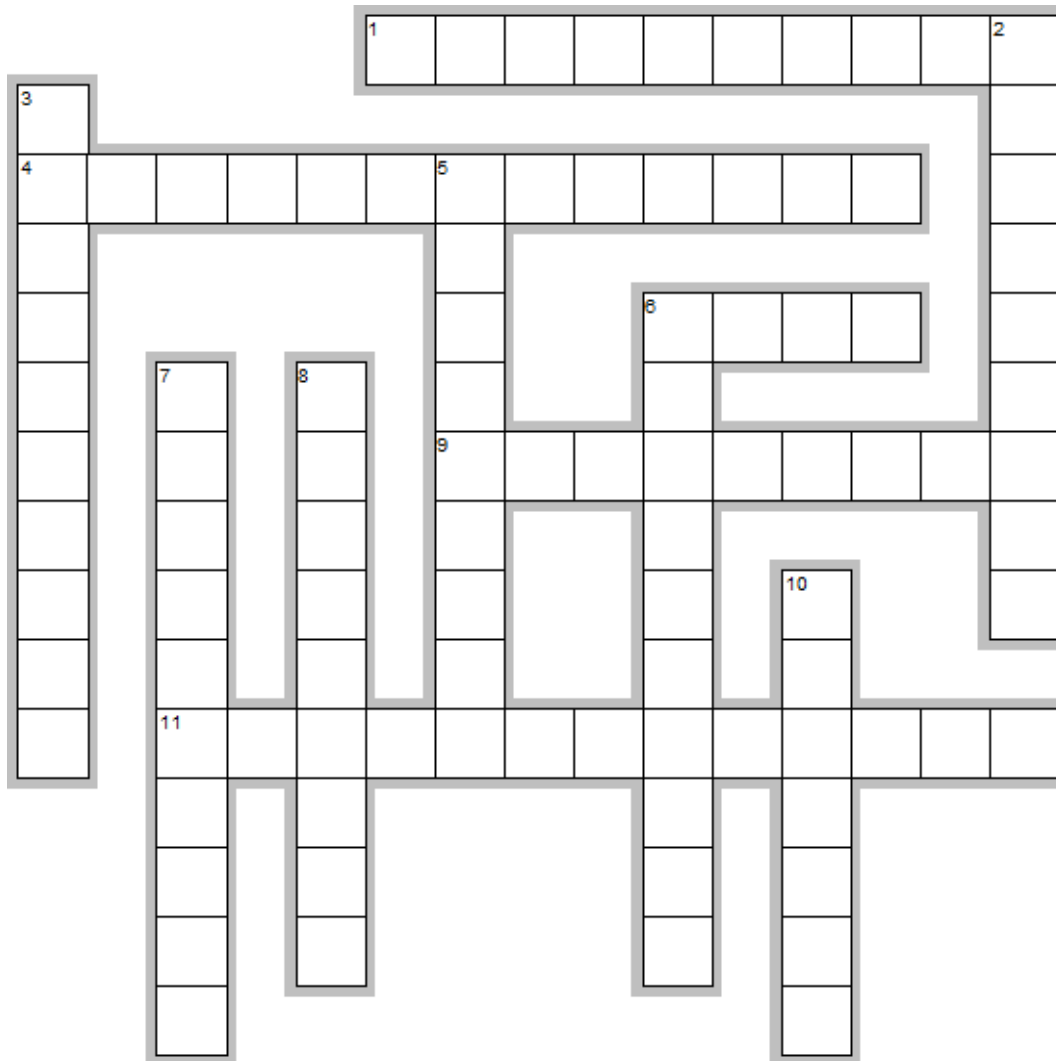
12 pont/...

Vízszintes

1. Az ókori Egyiptomban kialakított képirásrendszer elnevezése ('szent véset').
4. Athéni politikus, aki a Kr. e. 6. században bevezette a területi alapú hatalomgyakorlást.
6. A görög mitológiában gyermeke Arész és Héphaisztosz.
9. IV. Amenhotep feleségének a neve (a szakirodalom névhasználatával).
11. Görög filozófus, aki a Kr. e. 4. században élt, megteremtette több tudomány alapját is. Az arabok tudományos köreiből is ismert volt tanítása.

Függőleges

2. Görög istennő, aki a tenger habjaiból született egy kagylóhéjon a mitológia szerint.
3. Az athéni fellegvár elnevezése, de köznévként minden görög polisz fellegvárának a neve.
5. Ókori görög államberendezkedés elnevezése, amely egy személy egyeduralmán alapult.
6. „A történetírás atyja.”
7. Platón mesterének tekintette, az ún. "bábáskodó" módszer kapcsolódik a nevéhez.
8. Rhea és Kronosz gyermeke a görög mítoszok szerint, a jelképe a szigony.
10. Jósda volt itt Hellászban, kiemelt vallási- és kultuszhely Apollón isten tiszteletére. Papnője Püthia.

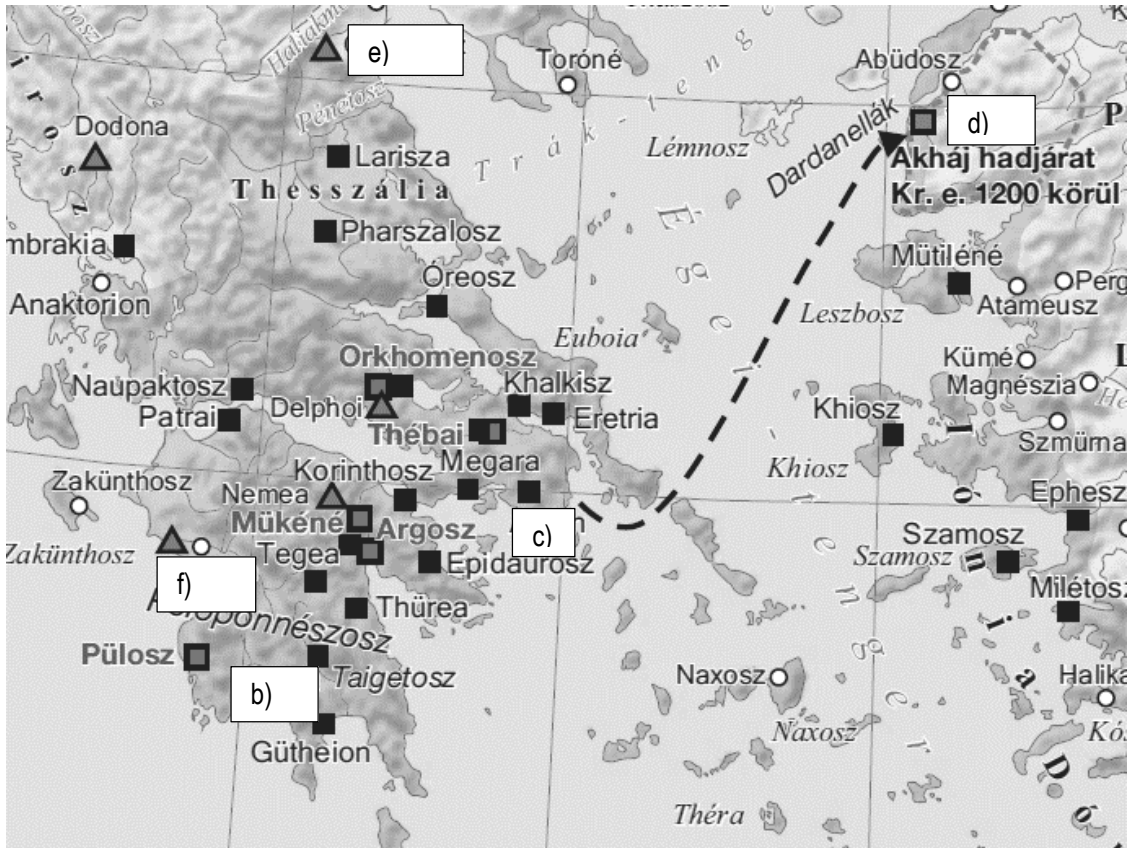
EclipseCrossword.com

2. feladat

Oldja meg a feladatokat a térkép és ismeretei segítségével!

9 pont/...

a) **Melyik** történelmi korszakhoz kapcsolható a térképen azonosítható időszak?

Nevezze meg a betűvel jelölt városállamokat, földrajzi neveket!

- b)
- c)
- d)
- e)
- f)

g) **Mi** a térképen „akháj hadjárat” ismertebb elnevezése a történelemben?

h) **Ki** tárta fel a 19. században a g) pontnál említett háború régészeti leleteit az ostromlott városállamnál? **Karikázza be a helyes megoldás betűjelét!**

- A) Arthur Evans B) Heinrich Schliemann C) Howard Carter

i) **Melyik** a térképen legészakibb helyen ábrázolt olvasható jóshely neve?

3. feladat**Oldja meg** a szövegrészletekhez kapcsolódó feladatokat!**11 pont/...**

- „8. Ha egy awelum akár szarvasmarhát, akár juhot, akár szamarat, akár disznót vagy akár hajót lopott, ha az az istené [templomgazdaságé], ha az a Palotái: harmincszorosan adja vissza, ha az muskenumé [félszabadé, aki a Palota vagy a Templom szolgálatában áll]: tízszeresen térítse vissza, ha a tolvajnak adnivalója nincs: ölessék meg...
22. Ha egy awelum rablást követvén el, elfogatott: ez az awelum ölessék meg...
117. Ha egy awelumot [szabad embert] kötelezettség kényszerített s ezért feleségét, fiát vagy leányát pénzért eladta, vagy akár "[adóssági] szolgálatra" engedte át, három évig megvásárlójuk vagy "[hitelező] gazdájuk" házában dolgozzanak, s a negyedik évben felszabadulásuk eszközöltessék...
195. Ha egy fiú apját megütötte: kezét vágják le.
196. Ha egy awelum, "awelum fiának" szemét elpusztította: pusztítsák el az ő szemét.
197. Ha awelum csontját törte: törjék el az ő csontját.
198. Ha muskénium szemét pusztította el, vagy muskénium csontját törte el: egy manum [505 gramm] ezüstöt fizessen.
199. Ha awelum rabszolgájának szemét pusztította el, vagy awelum rabszolgájának csontját törte el: [rabszolga] árának felét fizesse le."

*Hammurapi törvényeiből*a) **Melyik** birodalomhoz kapcsolja a fenti szöveg megjelenését? **Karikázza be** a helyes megoldás betűjelét!

A) Asszír Birodalom

B) Egyiptomi Birodalom

C) Óbabiloni Birodalom

b) **Melyik** időszakban készítették az eredeti dokumentumot? **Karikázza be** a helyes megoldás betűjelét!

A) Kr. e. 2. évezred

B) Kr. e. 16. század

C) Kr. e. 4. évezred

c) **Ki** volt a családban a teljes jogú tag a törvények alapján? **Karikázza be** a helyes megoldás betűjelét!

A) apa

B) anya

C) gyerek

d) **Melyik** 2 törvénypont bizonyítja egyértelműen a talio-elv működését?e) **Nevezze meg** pontos szakszóval a 117. részlet alapján a szolgálatra kényszerített társadalmi csoportot!

.....

f)-h) **Soroljon fel** a szövegből következtetve a büntetési tételek közül hármat!

.....

Igaz vagy **hamis** az állítás a törvényrészletek alapján? **Jelölje** az állítás mögött kezdőbetűvel (I vagy H)!

i) Hammurapi törvényei biztosították a törvény előtti egyenlőséget.

j) Az adott államban a pénzgazdálkodásnak van szerepe.

k) A törvények alapján nem lehet következtetni az egyház gazdasági szerepére.

4. feladat**Milyen** jellegű elsődleges hatása van az alábbi intézkedéseknek? **Jelölje** a táblázatban X beírásával! **6 pont/...**

Változások/intézkedések	katonai	gazdasági	politikai	társadalmi
a) Athén vezetésével megalakul a déloszi szövetség.				
b) Az Akropolisz felépítése Athénban.				
c) Szolón időszakában a vérségi alapról a vagyonra helyezték a hangsúlyt, így a 4 réteg elkülönül.				
d) Az athéni népgyűlésen 18–25 ezer polgárjoggal rendelkező ember is megjelenhetett.				
e) Jelentős megrendelésekkel támogatták az építészetet Athénban.				
f) Bevezették Athénban a cserépszavazást.				

5. feladat**Karikázza be** a szakirodalmi szöveghez kapcsolódó helyes megoldás számát vagy az X jelet! **14 pont/...**

- a) **Melyik** egyiptomi korszakhoz kapcsolódott a szakirodalom?
 1. Óbirodalom X Középbirodalom 2. Újbirodalom
- b) **Hogyan** hívták az Aton kultusz bevezetése előtt a fáraót?
 1. Hatsepszut X IV. Amenhotep 2. II. Ramszesz
- c) **Melyik** város volt Ehnaton új központja?
 1. Amarna X Kairó 2. Kades
- d) **Melyik** néppel ütközött meg II. Ramszesz a Kades melletti csatában?
 1. asszír X hettita 2. líbiai
- e) **Honnan** kapta a nevét Palesztina az ókorban?
 1. a palesztinekről X a frigekekről 2. a filiszteusokról
- f) **Mi** volt III. Ramszesz korában Egyiptom fő kiviteli cikke?
 1. vas és gabona X arany és gabona 2. vas és arany
- g) **Mikor** szenvedett döntő vereséget Egyiptom a perzsáktól?
 1. Kr. e. 715 X Kr. e. 671 2. Kr. e. 525
- h) **Milyen** régészeti lelet a sztélé?
 1. dombormű X emlékoszlop 2. irattekerecs
- i) **Melyik** zsidó uralkodó építtette fel a jeruzsálemi templomot?
 1. Sámson X Dávid 2. Salamon
- j) **Hogyan** nevezik a Biblia első 5 könyvét?
 1. Ószövetség X Újszövetség 2. Tóra
- k) **Hol** őrzik a zsidó hagyomány szerint Mózes két kőtábláját?
 1. a frigylárában X a Talmudban 2. a Holt-tenger barlangjaiban
- l) **Melyik** birodalom uralkodója engedte szabadon a zsidó népet Babilonból Kr. e. 539-ben?
 1. a babiloni X a perzsa 2. az egyiptomi
- m) **Melyik** terület titka volt a bíborfesték előállítására?
 1. Fönícia X Ciprus 2. Kréta
- n) **Hány** magánhangzó volt az ókori föníciai betűírásban?
 1. 8 X 14 2. egy sem

6. feladat**Igaz** vagy **hamis** az állítás? **Jelölje** a táblázatban X beírásával! **8 pont/...**

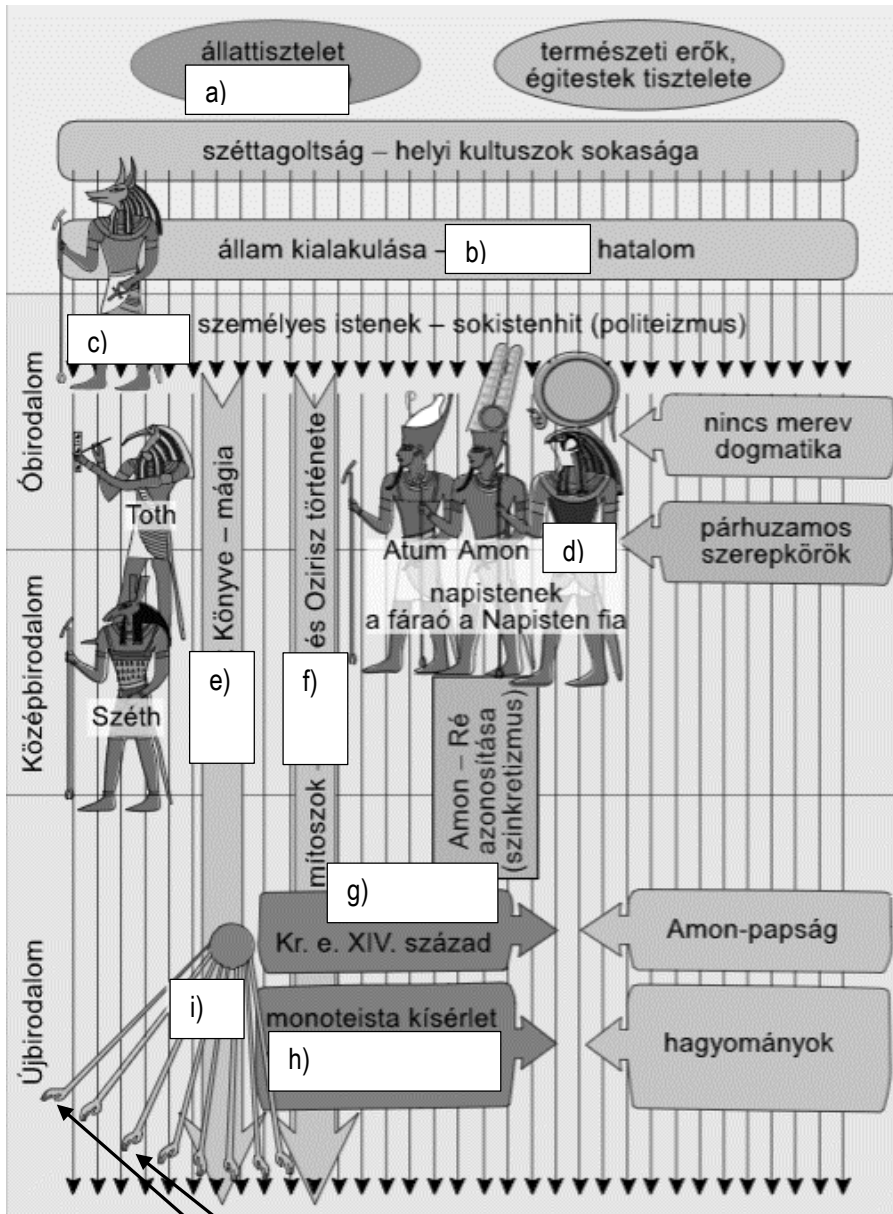
Állítás	Igaz	Hamis
a) Az ókori egyiptomiak hite szerint a fáraó halála után Hóruszá vált.		
b) Az örök élet titka Gilgames számára elérhetővé vált az eposzban.		
c) Aphrodité és Vesta a szerelem, termékenység istene a mitológiában.		
d) A Kr. e. 18. századra Jahve vált a zsidó törzsek szövetségének védelmező istenévé.		
e) Jézus életéről az Ószövetségben az evangéliumok írnak, amelyek jelentése: örömhír.		
f) A bárány áldozati állatként Jézus Krisztus jelképe lett.		
g) Az úrvacsora kellékei a kenyér és a bor, amelyek Jézus testének és vérének jelképei.		
h) A római császár meghívta a 325-ös niceai zsinatra az egymással ellenséges keresztény irányzatokat is.		

7. feladat

Egészítse ki az ábrát az ókori Egyiptom történetére vonatkozó kifejezésekkel, adatokkal!

Írja válaszát a pontozott vonalra!

11 pont/...

a) **Mi** a szakszava az állattiszteletnek?
.....

b) **Milyen** jellegű a hatalom?
.....

c) **Mi** a sakálféjű isten neve?
.....

d) **Nevezze meg** az istent!
.....

e) **Mi** a túlvilági életet bemutató könyv címe?
.....

f) **Ki** volt Ozirisz felesége?
.....

g) **Mi** a neve a reformokat végrehajtó fáraónak?
.....

h) **Mi** volt a jelképe a vallásnak?
.....

i) **Melyik** isten tisztelték a monoteista kísérlet során?
.....

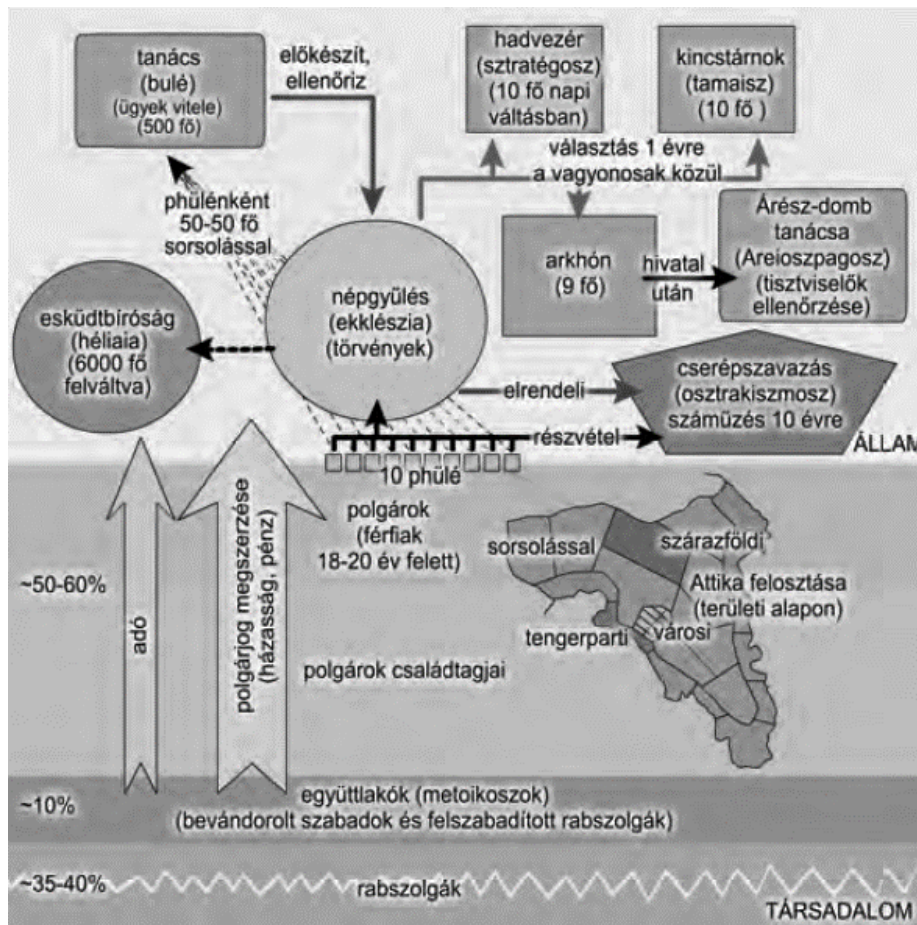
j) **Mit** ábrázolnak pontosan a nyilakkal jelölt elemek a szakirodalom és az ábra alapján? **Írja le** egy mondatban!
.....

k) **Mivel** lehet bizonyítani az Amon-papság győzelmét a fiatal fáraó nevének felhasználásával?
.....
.....

8. feladat

Égészítse ki a szöveget az ábra és ismeretei segítségével! **Figyeljen a helyesírásra és a nyelvhelyességre!**

11 pont/...

A zsarnokság megszűnése után a démosz hangadói pedig olyan berendezkedést szorgalmaztak, amely minden szabad athéni polgárnak esélyt ad a hatalom ellenőrzésére.....(évszám) a) –ban/-ben a változtatás joga ismét egy tekintélyes férfiú,(név) b) kezébe került. Az új berendezkedés alapja a polisz új,c) alapú felosztása lett. A reform szélesítette a demokráciát, mivel megszüntette a szabad polgárok közötti jogi különbségeket, s a politikából kizárta a vérségi kötelékek szerepét, amelyre a/az(társadalmi osztály) d) befolyása épült.

A legfőbb hatalom a/az e) kezébe került, amelynek munkájában minden athénif) részt vehetett.

A népgyűlés hozta a/az g) -et,-et kezében volt a háború és a/az h) kérdése, és általában minden fontos kérdésben a döntő szót e szervezet mondta ki.

A/z)(bulé) i) -ba/-be minden szabad polgár bekerülhetett, tagjaitj) sal/-sel választották ki.

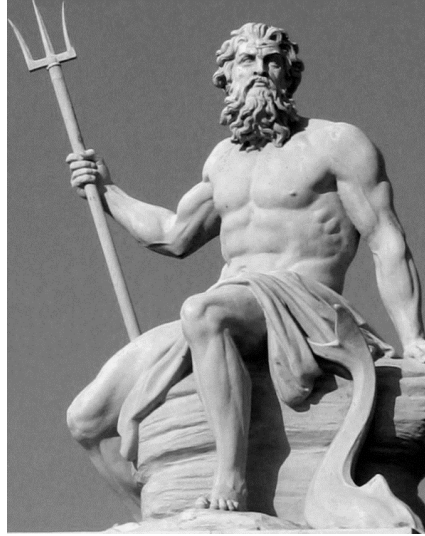
Minden(szakszó) k) -ből/-ből 50-50 tagot sorsoltak ki, ezért a tanács létszáma 500 főre emelkedett. A folyamatosan felmerülő ügyeket intézte, és javaslatokat tehetett a népgyűlésnek (pl. törvényekről). Kisebb jelentőségű kérdésekben döntést is hozhatott.

NKP Okostankönyv 9. alapján

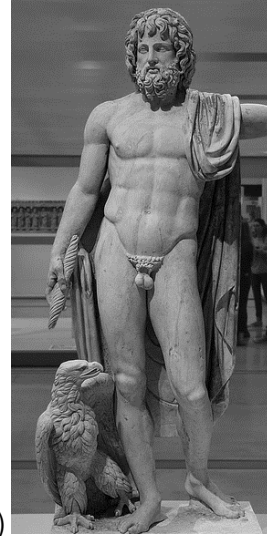
9. feladat

Azonosítsa a képen látható isteneket görög nevükkel! **Írja** válaszát a pontozott vonalra!

8 pont/...

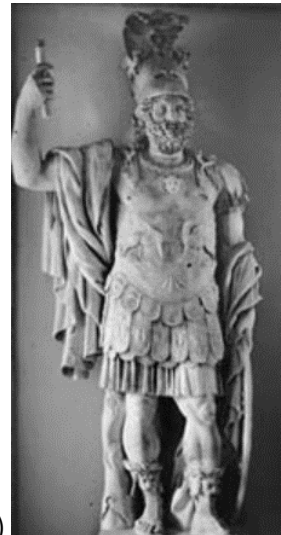
a)

b)

c)

d)

a) b)

c) d)

Nevezze meg a fenti istenekhez tartozó szent állatokat! **Kihez** tartoznak? **Azonosítsa** betűjellel!

e) Az állat neve és az isten betűjele:

.....

g) **Milyen** állat látható az a) képen?

h) **Milyen** állat látható a b) képen?

f) Az állat neve és az isten betűjele:

.....

